

## ЛАСКАВО ПРОСИМО ДО ЕСТОНІЇ!

Громадянам України та членам їхніх сімей, які приїхали сюди від війни, естонська держава пропонує безпечне місце проживання, освіту, підтримку у пошуку роботи та різноманітні послуги.

- **Як громадянин/громадянка України ви можете перебувати в Естонії без візи.** Сьогодні найважливіше для вас – знайти безпечне місце перебування на час воєнного конфлікту.
- Після прибуття в Естонію зверніться **до пункту прийому біженців**, контакти ви знайдете на сайті [dopomoga.ee](http://dopomoga.ee).
- У пункті прийому **зареєструють ваше перебування в країні**, видадуть **особистий код і**, за необхідності, знайдуть **тимчасове житло** та нададуть інформацію **про життя, роботу та охорону здоров'я** в Естонії.

## Найважливішу інформацію Ви можете знайти на [dopomoga.ee](http://dopomoga.ee) або за телефоном 1247 (+372 600 1247)

**Якщо ви не громадянин України та не одержувач міжнародного захисту в Україні, але законно проживали в Україні та не можете повернутися додому:**

- ви маєте право перебувати в Естонії;
- Ви можете запросити посвідку на проживання або міжнародний захист у Департаменті поліції та прикордонної охорони (PPA);
- вам як громадянину третьої країни гарантована невідкладна соціальна та медична допомога першого рівня.

## ОСОБИСТИЙ КОД

Особистий код потрібен для того, щоб Естонська держава могла ефективніше надавати вам допомогу і щоб вам було легко самостійно справлятися в майбутньому.

Отримання особистого коду не дає автоматичного права на працевлаштування чи отримання державних допомог. Для цього необхідно запросити тимчасовий захист.

Для отримання особистого коду існує три можливості:

- 1) запитайте особистий код **у пункті прийому**;
- 2) запитайте **у пункті обслуговування PPA тимчасовий захист**: особистий код ви отримаєте разом з нею;
- 3) якщо у вас вже є місце роботи та **роботодавець зареєструє ваше короткострокове працевлаштування**, то вам видадуть і особистий код. У такому разі тимчасовий захист окремо запитувати не потрібно.

## ТИМЧАСОВИЙ ЗАХИСТ

Тимчасовий захист - це річна посвідка на проживання, який дає вам ті ж самі права, що і жителям Естонії, наприклад, право на працю, освіту та отримання соціальних послуг.

Запитувати тимчасовий захист не обов'язково, і це можна зробити не відразу.

Запросити тимчасовий захист можна у пунктах обслуговування Департаменту поліції та прикордонної охорони (РРА). Перед тим, як вирушити до РРА, забронюйте час на сайті [broneering.politsei.ee](http://broneering.politsei.ee). Візьміть із собою паспорт, посвідку на проживання, свідоцтво про народження (підійде також будь-який інший документ, що підтверджує сімейний стан, наприклад, свідоцтво про шлюб) або інший документ, що засвідчує особу. По можливості завчасно заповніть анкету клопотання про тимчасовий захист і візьміть її із собою.

Рішення про надання тимчасового захисту та посвідки на проживання, як правило, приймається відразу після подання клопотання.

Тимчасовий захист можна буде продовжити, якщо військовий стан в Україні затягнеться.

Додаткова інформація про тимчасовий захист розміщена на сайті: [dopomoga.ee](http://dopomoga.ee)

## **БЕЗКОШТОВНИЙ ДОСТУП ДО ІНТЕРНЕТУ, МОЖЛИВОСТІ ВІДДАЛЕНОЇ РОБОТИ, БІБЛІОТЕКИ**

- В Естонії існує понад 500 бібліотек, де можна користуватися **безкоштовним Інтернетом (Wi-Fi), робочими місцями з комп'ютерами, роздруковувати та копіювати**. У бібліотеці за бажанням Ви також можете працювати дистанційно та позичати видання.
- До працівників бібліотеки можна звернутися за порадою щодо діловодства у спілкуванні з державою та щодо підтримки у використанні електронних послуг офіційних установ Естонії.
- Талліннська центральна бібліотека пропонує доступ до електронних книг електронної бібліотеки українською мовою <https://keskraamatukogu.overdrive.com>

## **МЕДИЧНА ДОПОМОГА**

- Консультації щодо питань здоров'я можна отримати англійською та російською мовами **за номером консультації сімейного лікаря 1220** (з іноземного номера - за номером **+372 634 6630**). У разі потреби Вас переадресують на **номер екстреної допомоги 112**.
- Якщо Ви відчуваєте, що хочете з кимось поговорити і потребуєте емоційної підтримки, зателефонуйте на цілодобову гарячу лінію кризової допомоги для **постраждалих за номером 116 006**. Вам відповідатимуть англійською, російською чи естонською мовами.
- В Естонії діють заходи з попередження розповсюдження COVID-19.

**Українським воєнним біженцям гарантується** невідкладна медична та невідкладна стоматологічна допомога, тестування та вакцинація на COVID-19, виписування рецептів.

У разі потреби Ви зможете пройти **первинний медичний огляд** у пункті прийому. Далі Вас направлять **на загальний огляд здоров'я**, де проведуть медичний огляд, інфекційні контрольні аналізи, при необхідності вакцинують та випишуть рецепти.

Необхідні медичні послуги надають **Центри сімейної медицини** по всій Естонії:  
<https://haigekassa.ee/ukraina-sojapogenikele>.

Українські біженці, які отримали тимчасовий захист, **медичного страхування в Естонії автоматично не отримують**. Після отримання посвідки на проживання Ви можете подати клопотання щодо медичного страхування на тих же умовах, що і жителі Естонії.

**Право на медичне страхування має**, наприклад, особа, яка працює на підставі трудового договору, що діє більше одного місяця, або безробітний, зареєстрований у касі по безробіттю. Діти, вагітні жінки, пенсіонери, учні, студенти та інші особи також застраховані відповідно до норм Закону про медичне страхування.

## **ДОПОМОГИ ТА КОМПЕНСАЦІЇ**

Якщо Ви отримали тимчасовий захист, Ви маєте право на отримання **допомоги на проживання**. Якщо у Вас немає банківського рахунку в Естонії, допомога буде виплачена готівкою або, за Вашою згодою, перерахована на банківський рахунок близького родича чи знайомого.

**Щоб відкрити рахунок в естонському банку, зверніться до відділення банку.** У багатьох банках відкриття рахунку безкоштовне. Контакти великих банків:

- Swedbank: [www.swedbank.ee](http://www.swedbank.ee)
- SEB: [www.seb.ee](http://www.seb.ee)
- LHV: [www.lhv.ee](http://www.lhv.ee)
- Coop pank: [www.coopbank.ee](http://www.coopbank.ee)
- Luminor: [www.luminor.ee](http://www.luminor.ee)

Щоб подати клопотання на отримання допомоги на проживання, зверніться **до органу місцевого самоврядування за місцем проживання**. Допомога розраховується відповідно до кількості членів сім'ї: **150 євро** для першого члена сім'ї, **120 євро** для другого дорослого та **180 євро** для неповнолітніх дітей.

Клопотатися про сімейну допомогу можна через Департамент соціального страхування. **Допомога на дитину** виплачується в розмірі **60 євро** на місяць на першу та другу дитину і **100 євро** на третю та кожну наступну дитину. Якщо в сім'ї народжується дитина або в ній росте дитина віком до трьох років, один із батьків має право на **батьківську допомогу**.

Безробітним працездатного віку при необхідності виплачується **допомога по безробіттю** у розмірі 292 євро на місяць.

Воєнним біженцям-пенсіонерам, які отримали тимчасовий захист, **пенсія** в подальшому виплачується Департаментом пенсійного забезпечення України. Якщо Ваша пенсія нижча за розмір естонської народної пенсії (зараз – 255 євро, а з 1 квітня – 275 євро), Ви можете подати клопотання до Департаменту соціального страхування для покриття цієї різниці. Якщо Україна не зможе виплачувати пенсії, ми забезпечимо дохід, рівний народній пенсії.

## **ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ**

**Якщо Ви отримали тимчасовий захист, Ви можете негайно приступати до роботи.** Естонська Каса по безробіттю допомагає знайти роботу. Якщо Ви реєструєтесь як безробітний у Касі по безробіттю, Ви маєте право на послуги та допомогу на ринку праці. Інформаційний телефон Каси по безробіттю: 15501 (+372 669 6513).

Якщо Ви виходите на роботу, роботодавець повинен Вам платити **принаймні мінімальну заробітну плату**, яка в 2022 році становить 654 євро.

## КЛОПОТАННЯ ЩОДО МІСЦЯ У ДИТЯЧОМУ САДКУ І ШКОЛІ

**Про надання місця в дитячому садку чи школі можна клопотати безпосередньо у місцевому самоврядуванні або школі навіть у тому випадку, якщо у вас ще немає особистого коду, статусу тимчасового захисту та постійного місця проживання.**

Діти, які проживають в Естонії, мають зобов'язання навчатися в школі **починаючи з 7 років і до здобуття основної освіти** або до досягнення 17 років.

Зазвичай навчання відбувається естонською мовою, в деяких основних школах також російською.

Для того, щоб дитина могла продовжити навчання українською мовою, **українські навчальні матеріали доступні онлайн.**

**Відвідування дитячого садка в Естонії не є обов'язковим.** Органи місцевої влади забезпечують можливість відвідувати дитячий садок всім дітям віком від 1,5 до 7 років, батьки яких цього бажають.

Якщо Ви хочете допомогти школі чи дитячому садку у викладанні української мови чи організації викладання українською мовою, повідомте про це естонській українській громаді електронною поштою: [viktoria.melnyk@hotmail.com](mailto:viktoria.melnyk@hotmail.com).

## ПЕРВИННА ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Усі люди, які проживають в Естонії, з бруто доходом до 1200 євро на місяць, **мають право отримати до двох годин безкоштовної юридичної консультації** протягом календарного року: <https://hugo.legal/tasuta-oigusabi/>.

Крім того, на простіші юридичні питання відповідають юристи на сайті [juristaitab.ee](http://juristaitab.ee)

Первинна юридична консультація надає допомогу з загальних питань, що стосуються законодавства Естонії, дій щодо неповнолітніх без супроводу, питань трудового законодавства, сімейного права, спорів щодо оренди тощо. Первинна юридична консультація не охоплює питань, що стосуються заявників на міжнародний захист або представництва в суді.

Якщо Вам потрібен представник у суді, Ви можете звернутися за державною правовою допомогою до адвокатів. Проконсультуватися про можливість отримання державної правової допомоги можна у юриста HUGO.legal.

## ВИВЧЕННЯ МОВИ

**Як отримувач тимчасового захисту, Ви повинні відвідати курс естонської мови рівня A1**, про який Вам буде повідомлено електронною поштою. Мовні курси розпочнуться влітку 2022 року.

Самостійно можна вивчати естонську мову в середовищі Keelekliik: [www.keelekliik.ee](http://www.keelekliik.ee)

Ознайомтеся з іншими можливостями самостійно вивчати естонську мову [www.integratsioon.ee/eesti-keele-iseseisvalt-oppimine](http://www.integratsioon.ee/eesti-keele-iseseisvalt-oppimine).

Якщо у Вас виникнуть запитання щодо вивчення мови, Вам допоможе консультант Інтеграційного фонду:

Безкоштовний телефон 800 9999, [info@integratsiooninfo.ee](mailto:info@integratsiooninfo.ee), [www.integratsioon.ee](http://www.integratsioon.ee)

## **ПРОГРАМА АДАПТАЦІЇ**

Держава пропонує особам, які користуються тимчасовим захистом, **одноденну програму адаптації** щодо функціонування естонської держави та суспільства, організації повсякденного життя, культурного, мовного та робочого середовища та інших питань. Програма адаптації розпочнеться влітку 2022 року, Вас повідомлять про це через електронну пошту.

### **Привіт, естонська мова!**

ласкаво просимо! – tere tulemast!

мене звати... – minu nimi on...

доброго дня – tere!

будь ласка – palun!

дякую – aitäh!

до побачення - head aega

так - jah

ні - ei

я не розумію – ma ei saa aru